

GRID | In partnership with
WARSZAWA | UN Environment
Programme

BIORÓŻNORODNOŚĆ NA PRADZE

#ZazieleniaMYzVeolią

WTOREK 23 lipca
godz. 18:00

„Obieg Twórczy”, ul. Białostocka 5/u12, 03-741 Warszawa

Monika Szewczyk
Centrum UNEP/GRID-Warszawa

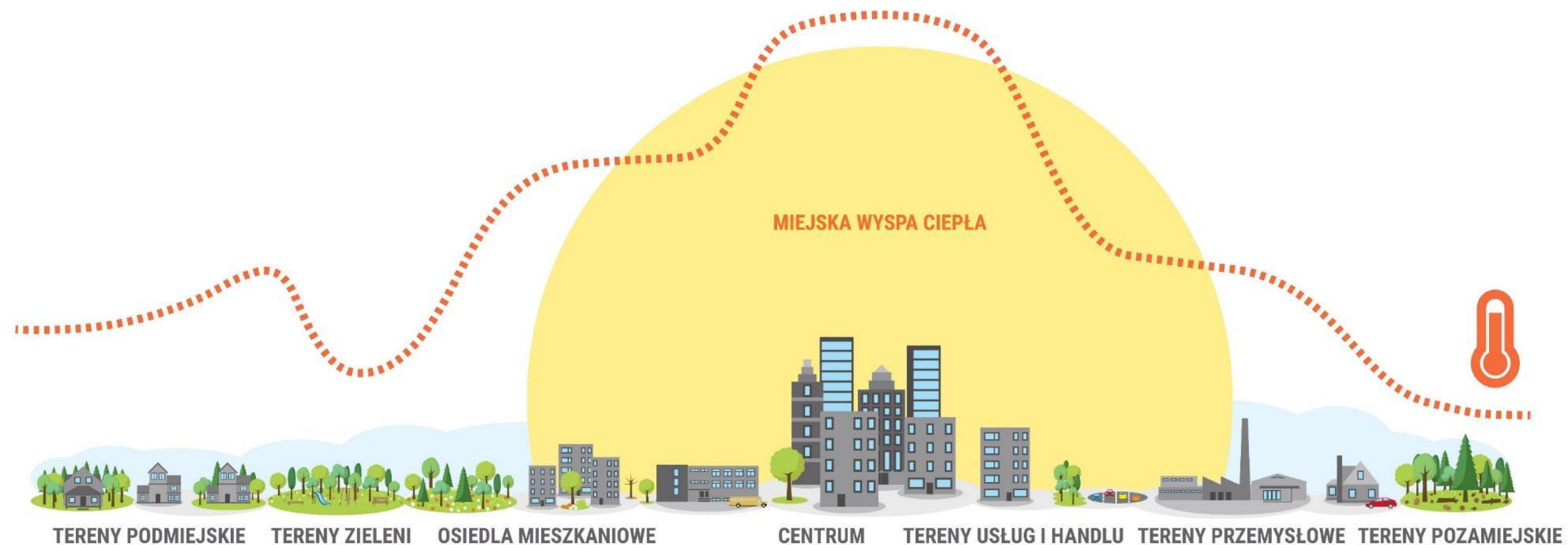
CZĘŚĆ I

Potrzeby

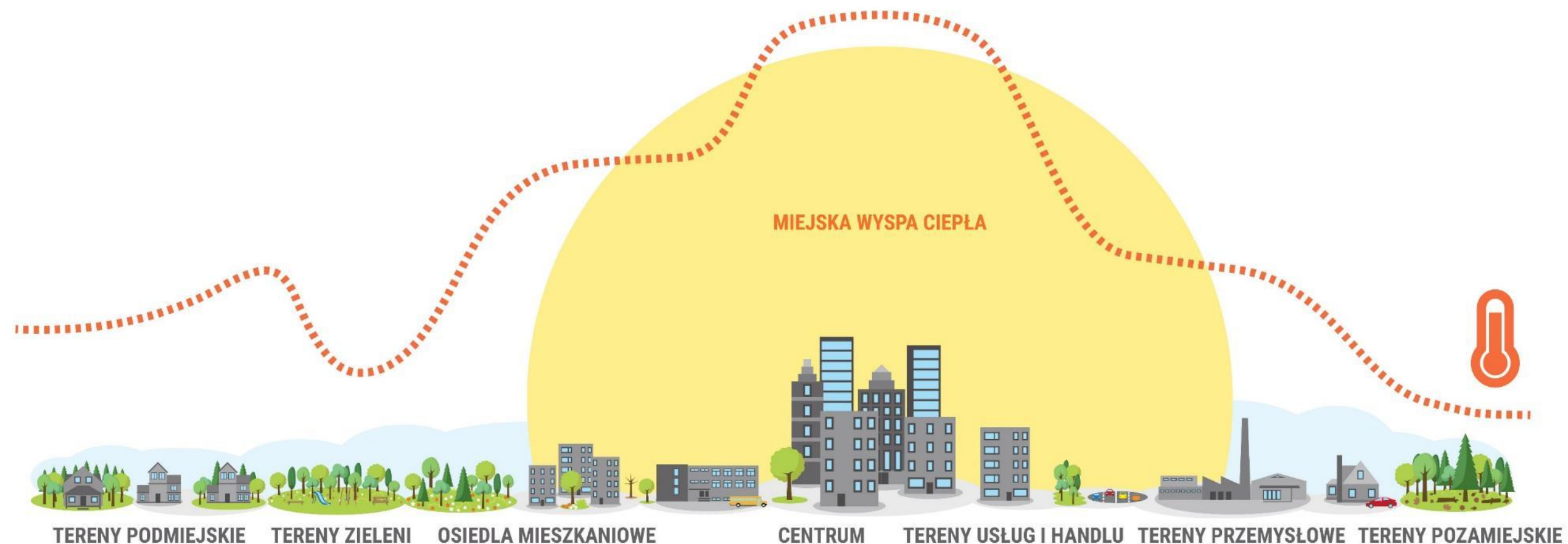
Źródło fotografii:
<https://land8.com/top-5-green-roofs-from-switzerland-tour/>

- miejska wyspa ciepła
- nawałne deszcze
- zanieczyszczenie powietrza
- hałas

- wysoka emisyjność
- brak lub niska dostępność terenów zieleni
- **degradacja i fragmentacja ekosystemów naturalnych i półnaturalnych, spadek różnorodności biologicznej**

ZAZIELENIANIE MIAST

miasta liczące co najmniej 20 000 mieszkańców
powinny opracować
plany zazieleniania obszarów miejskich

ZAZIELENIANIE MIAST

- więcej **różnorodnych biologicznie** i dostępnych dla mieszkańców:
 - ❖ lasów miejskich
 - ❖ parków i ogrodów
 - ❖ miejskich gospodarstw rolnych
 - ❖ zielonych dachów i ścian
 - ❖ ulic obsadzonych drzewami
 - ❖ łąk miejskich oraz żywopłotów miejskich

CO TO JEST ZIELEŃ MIEJSKA?

- parki
- ogrody miejskie
- cmentarze
- ogródki działkowe i ogrody prywatne
- zieleń uliczna
- trawniki i klomby

CO TO JEST ZIELEŃ MIEJSKA?

- parki kieszonkowe
- zielone dachy
- zielone ściany
- zielone torowiska
- parklety
- kwietne łąki
- ogrody deszczowe

**Miasto potrzebuje zieleni miejskiej
w rozmiarach XL, L, M, S**

Zwiększanie przepuszczalności podłoża

Zacienienie

Zielone ściany

Zielone dachy

Źródło: [2014 Victorian Landscape Architecture Awards | ArchitectureAU](#) – wizualizacja zazielenienia Melbourne

ZAZIELENIANIE MIAST

- lepsze połączenia między terenami zielonymi
- bez silnych chemicznych środków ochrony roślin
- bez nadmiernego koszenia
- bez szkody dla różnorodności biologicznej

- Bioróżnorodność
- Ochrona bioróżnorodności
- Wymieranie gatunków

-
- Komary i meszki
 - Szczury i krety
 - Gawrony i gołębie

- Baza pokarmowa lub miejsce rozrodu
 - brzoza - 570 gatunków owadów
 - głóg - 85 gatunków owadów
- Schronienie przed wiatrem - motyle
- Miejsce występowania roślin miododajnych
- Jerzyki, jeże & co.

CZĘŚĆ II

Wybory

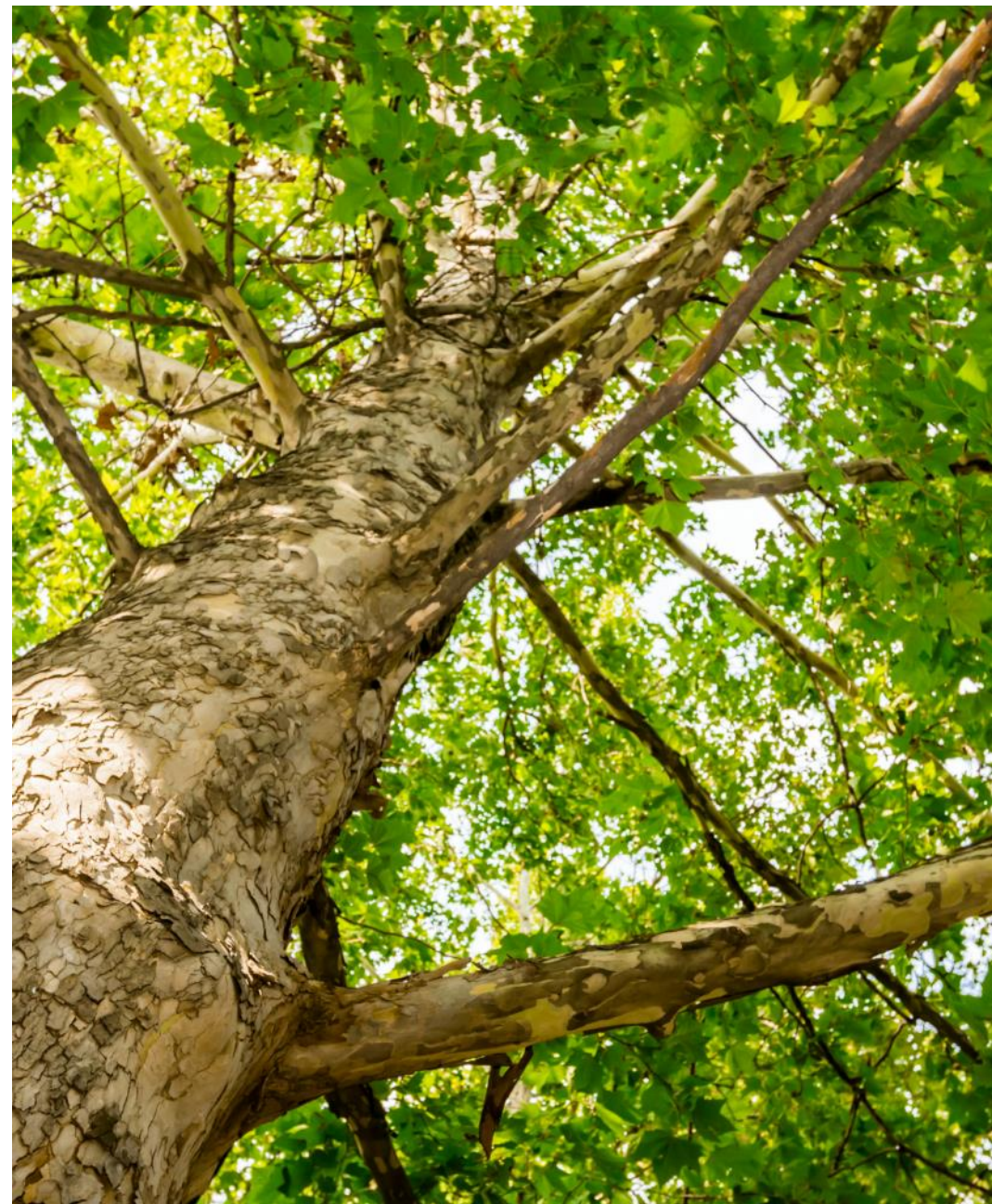

Drzewa

**Nie ma roślin całkowicie
odpornych na wszystkie stresy
miejskie!**

Jeśli planujemy posadzić drzewo:

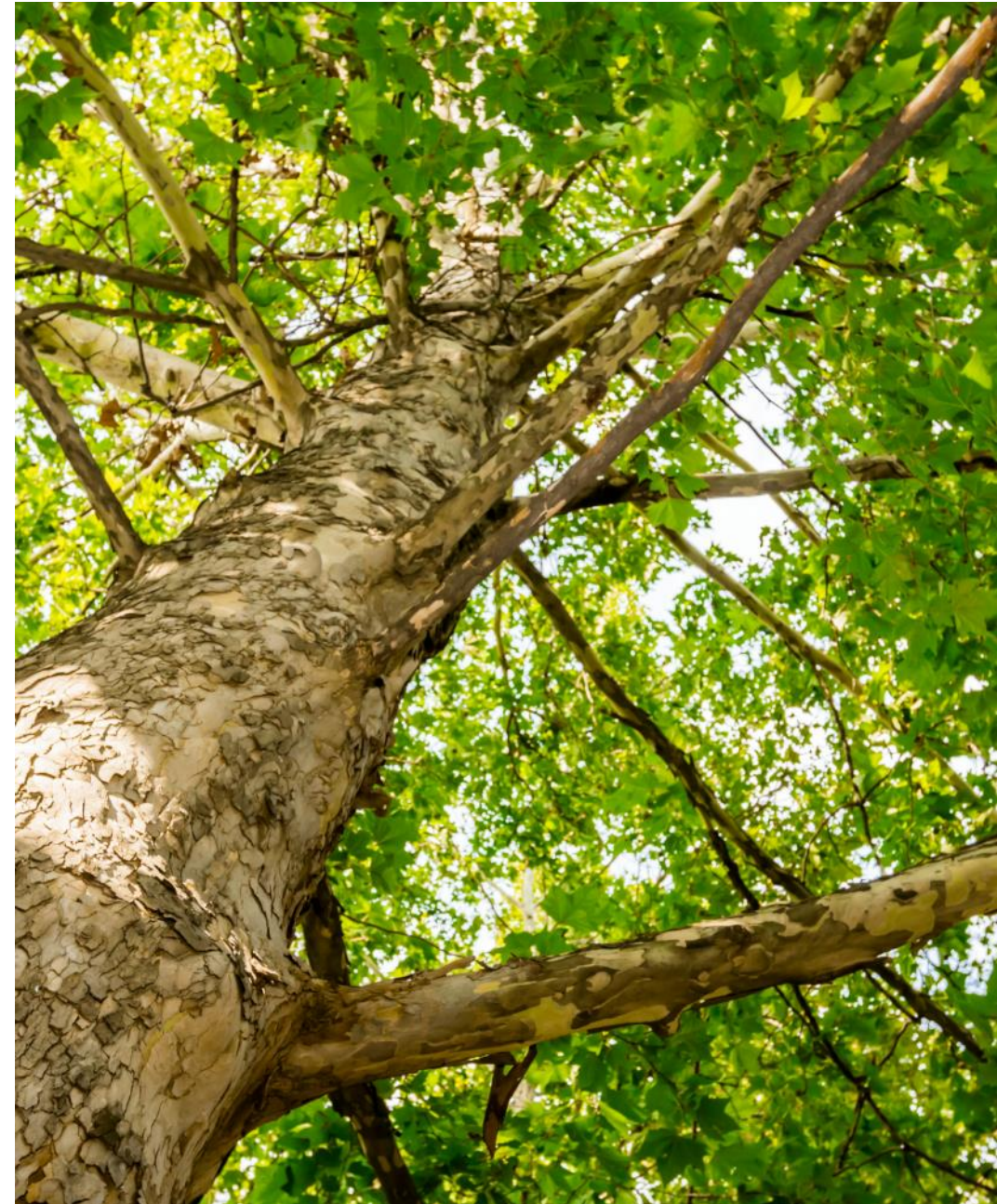
- sprawdzmy jakie czynniki mają największe znaczenie w danym miejscu
- dobierzmy odpowiednio gatunki drzew

3 klasy drzew

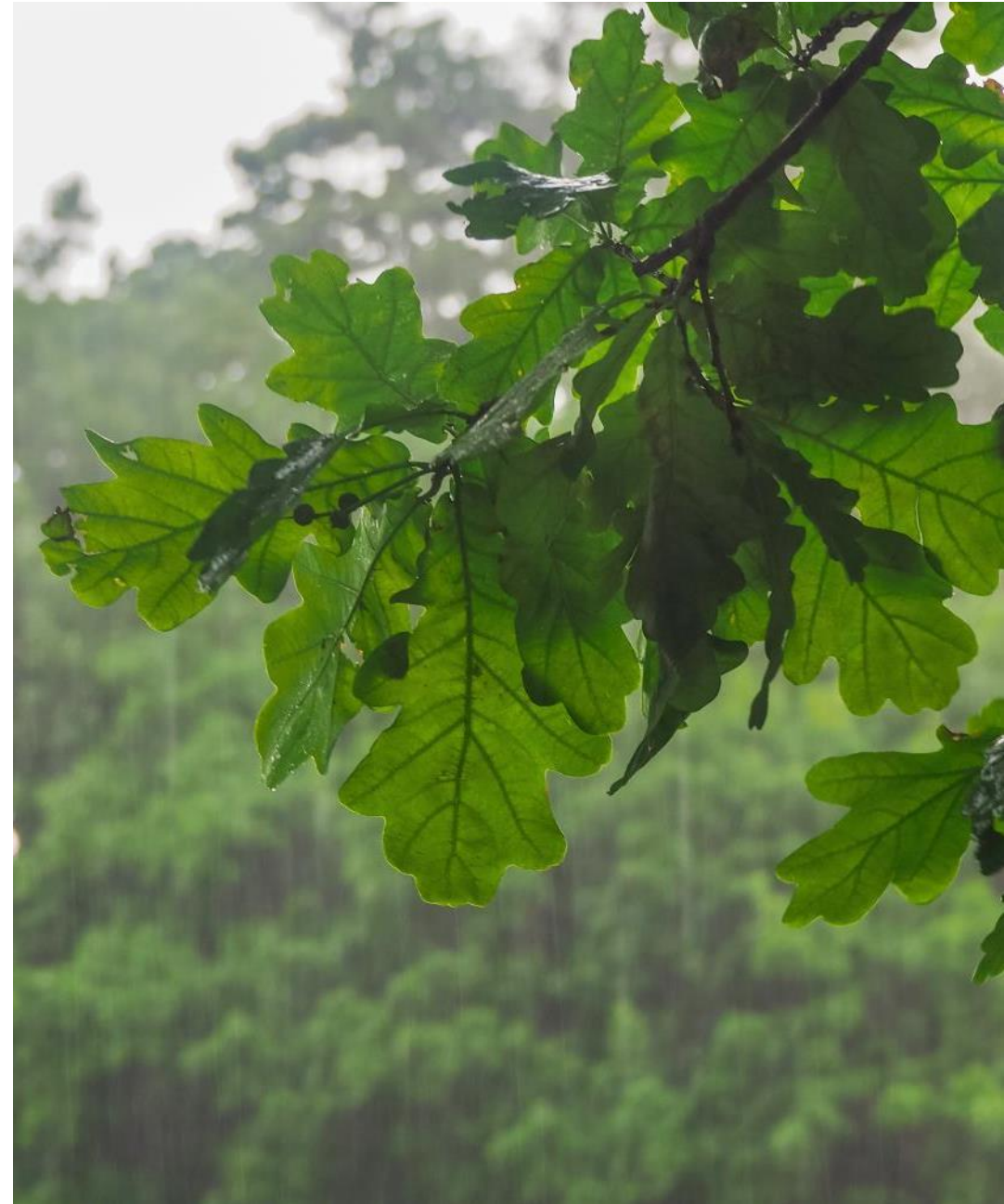
Wrażliwość na niesprzyjające warunki środowiskowe:

1. bardzo odporne
2. średnio odporne
3. mało odporne

Bardzo odporne

- Morwa
- Platan
- Topola czarna (odm. włoska)
- Grusza
- Dąb
- **Robinia (akacja)**
- Wiąz

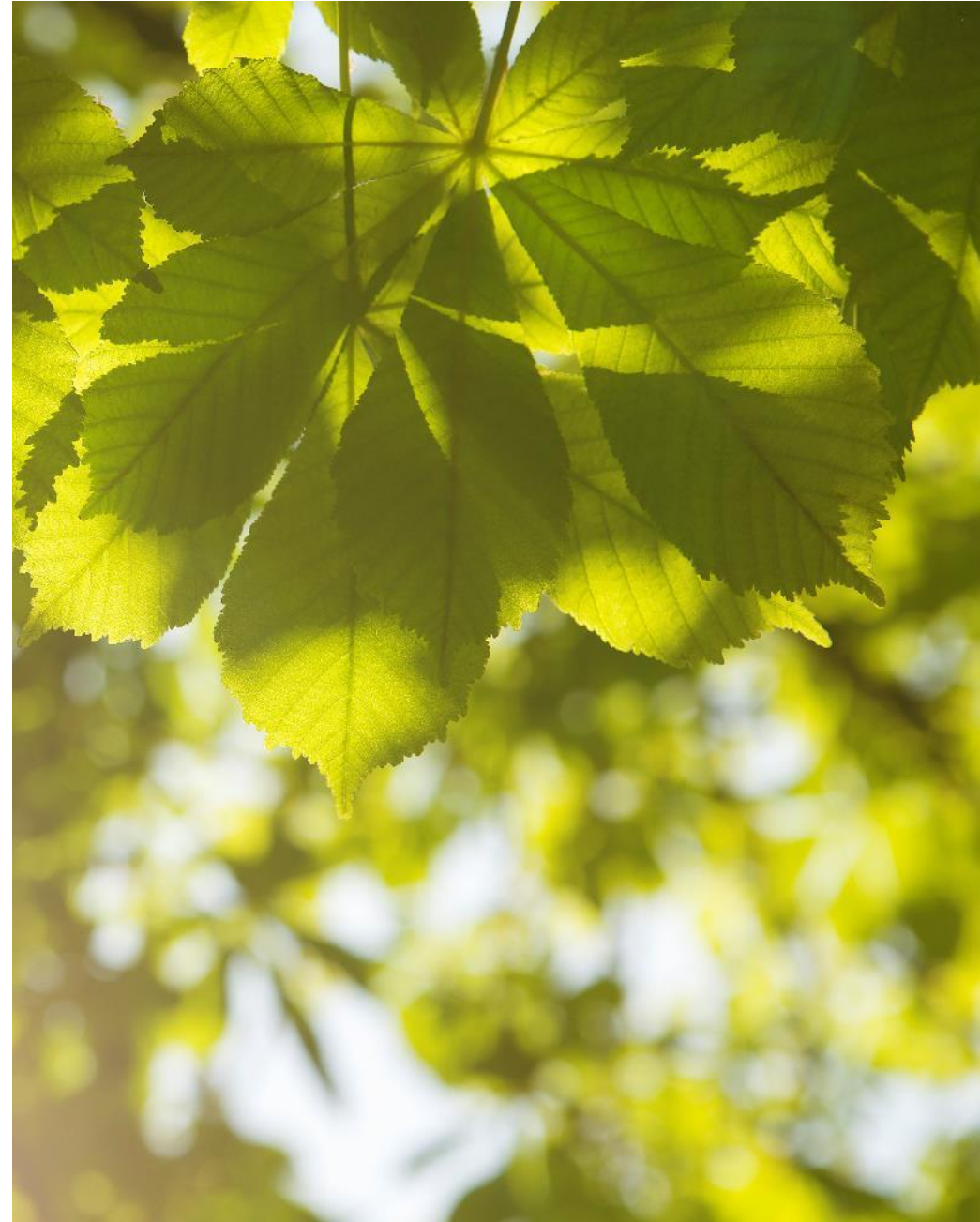
Średnio odporne

- Brzoza
- Grab
- Buk
- Jesion
- Topola biała
- Wierzba
- Jarzębina
- Lipa
- Miłorząb
- Jodła
- Modrzew

Mało odporne

- Kasztanowiec
- Orzech
- Jabłoń
- Świerk
- Sosna

1. Zielone standardy

Warszawa sukcesywnie wprowadza standardy ochrony i pielęgnacji zieleni. Dokumenty są opracowywane przy udziale ekspertów. Standardy to wytyczne dla wszystkich jednostek miejskich, które są zaangażowane w kształtowanie zieleni stolicy.

Dotychczas zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy przyjęto cztery standardy:

1. **Standard informowania o wycinkach drzew** ma ułatwić mieszkańcom pozyskiwanie informacji o wycinkach drzew i nasadzeniach zastępczych, prowadzonych przez jednostki organizacyjne m.st. Warszawy. Dokument określa zasady komunikacji pomiędzy różnymi zarządcami terenów w Warszawie oraz komunikacji miasta z mieszkańcami i jest załącznikiem do zarządzenia nr 1580/2021 Prezydenta m.st. Warszawy z 6.09 2021 r.

Standard informowania o wycinkach drzew

2. **Standard ochrony zieleni w procesach inwestycyjnych** stworzono w odpowiedzi na intensywny rozwój zabudowy stolicy i związane z nim zagrożenia dla miejskiej zieleni. Ma pomóc w szukaniu rozwiązań, które umożliwią zabezpieczenie zieleni na terenach inwestycyjnych, w tym ochronę jak największej liczby drzew i krzewów. Standard obejmuje 3 etapy procesu inwestycyjnego: przygotowanie, projektowanie i wykonanie inwestycji. Jest to załącznik do zarządzenia nr 1911/2022 Prezydenta m.st. Warszawy z 30.12.2022 r.

Standard ochrony zieleni w procesach inwestycyjnych

3. **Standard przeglądów i analiz dendrologicznych w Warszawie** określa poszczególne etapy przeprowadzania kontroli drzew i terenów, na których rosną. W dokumencie przedstawiono schemat 3-etapowego systemu oceny stanu drzew pomocnego przy dalszym postępowaniu z drzewami, planowaniu ich badań oraz pielęgnacji. Narzędziami informatycznymi wspierającymi realizację standardu są aplikacje MoDrzew oraz ArcZieleń, dzięki którym dane są gromadzone w Bazie Zieleni. Dokument jest załącznikiem do zarządzenia nr 331/2024 Prezydenta m.st. Warszawy z 14.02.2024 r. (pierwotnie standard został przyjęty zarządzeniem Prezydenta 10.12.2021 r., następnie został zaktualizowany 14.02.2024 r.)

Standard przeglądów i analiz dendrologicznych

4. **Standard pielęgnacji i cięcia drzew na terenie Warszawy** zawiera rozwiązania, które służą ochronie drzew oraz poprawie bezpieczeństwa w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Wybór konkretnych rozwiązań zależy od wyniku kontroli stanu zdrowotnego drzewa i specyfiki terenu, na którym rośnie. Dokument jest załącznikiem do zarządzenia nr 353/2024 Prezydenta m.st. Warszawy z 15.02.2024 r.

Standard pielęgnacji i cięcia drzew

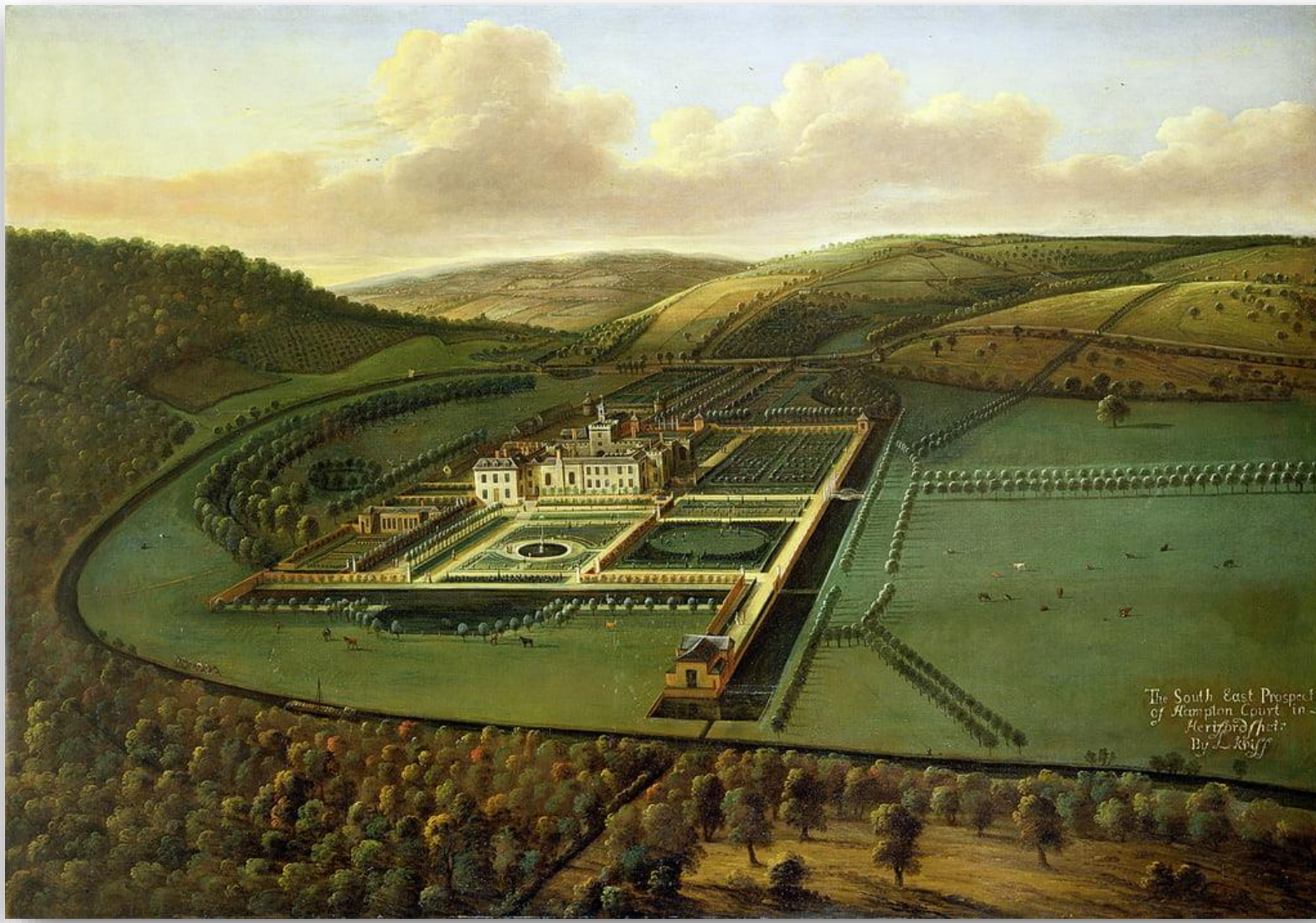

Stare drzewa i samosiejki

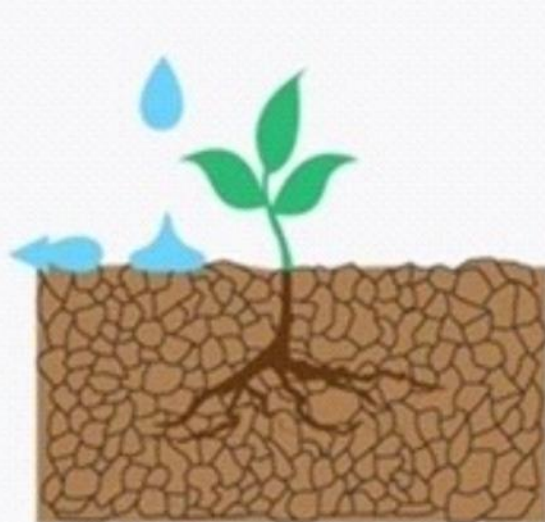
Trawniki

gleba mineralna o
bardzo niskiej
zawartości próchnicy

gleba mineralna o
normalnej zawartości
próchnicy

gleba o powiększonej o
1% zawartości próchnicy
zatrzymuje dodatkowo
160 000 l wody na ha

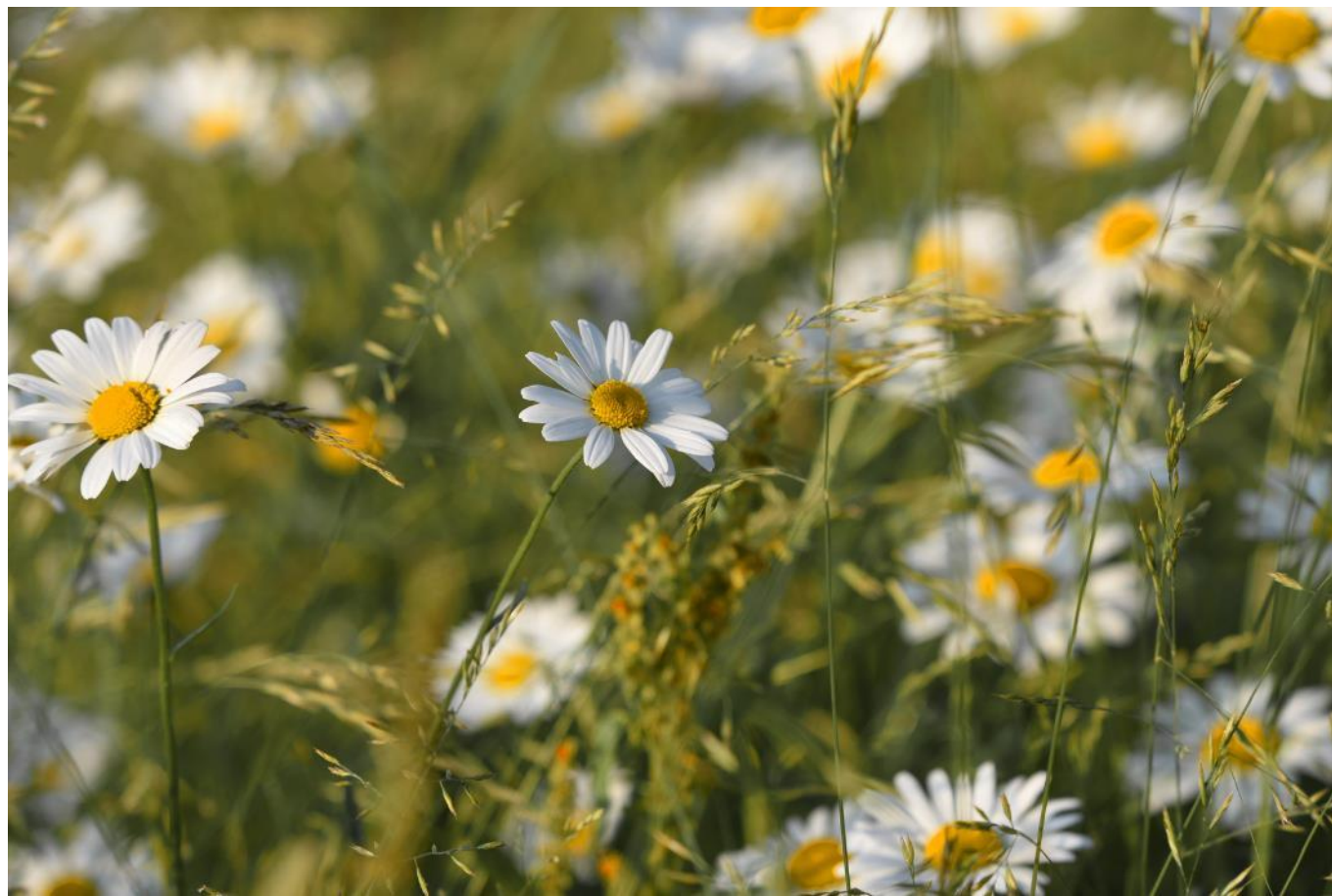

Co jest chwastem?

stokrotka

złocień/jastrun

mniszek

pępawa

kozibród

konieczyny

wyka

nostrzyk

lucerna

komonica

dziurawiec

przytulia

krwawnik

przetacznik

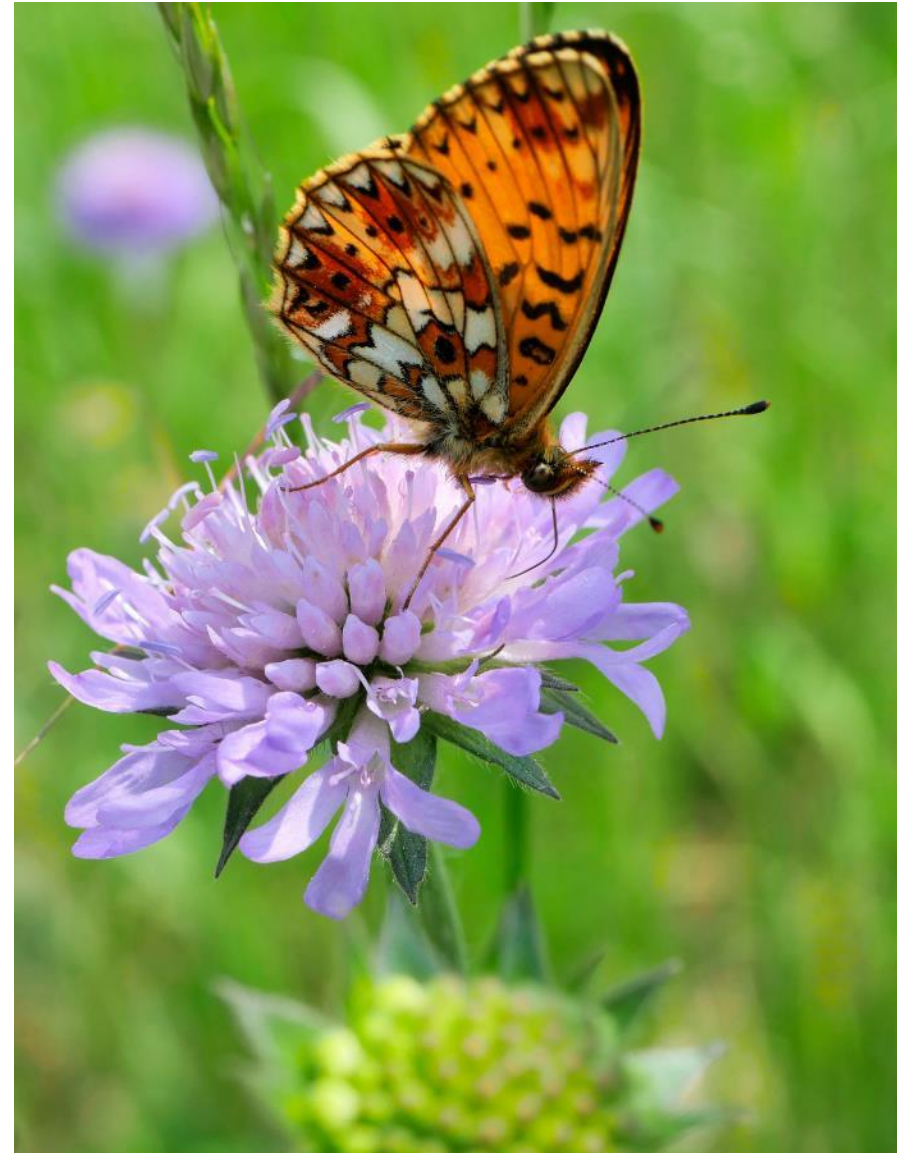
cykoria podróżnik

marchew

chaber

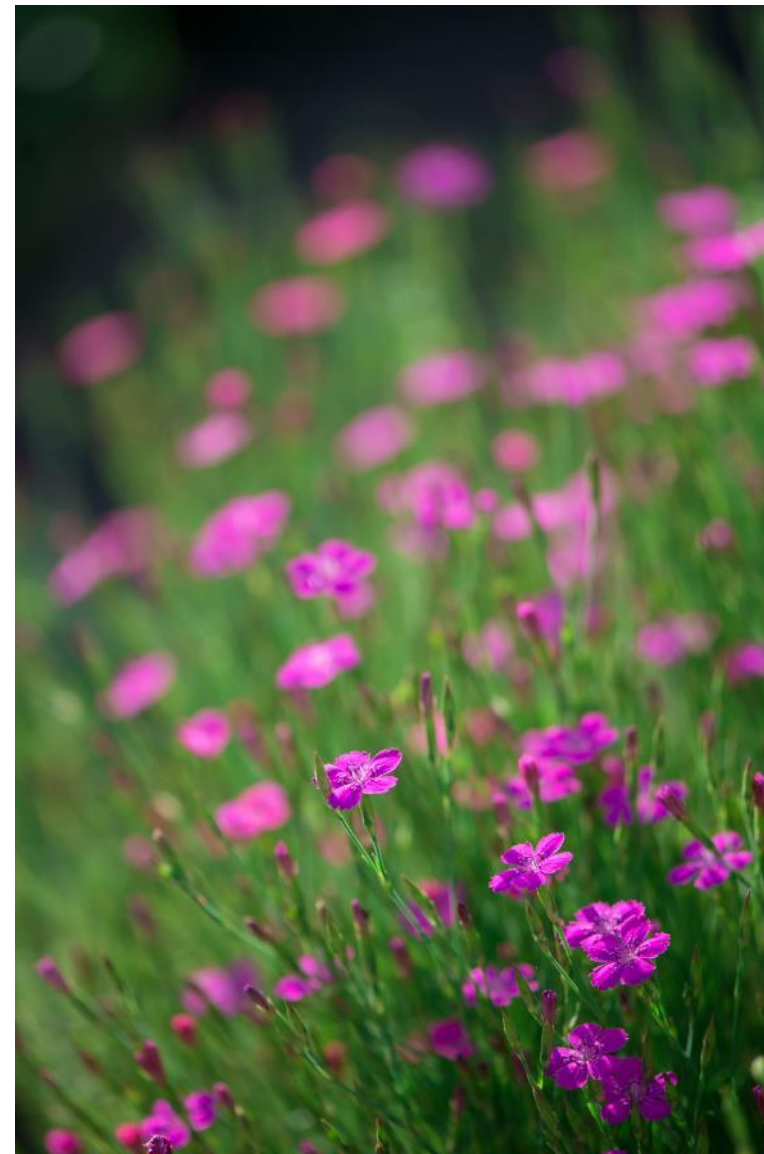
świerzbica

dziewanna

żmijowiec

goździk

babki

rdest ptasi

Łąki kwietne

Naturalna

- **Oszczędność**
- **Retencja**
- Estetyka
- **Pożytek pszczeli**
- **Inwazyjność**

Podsiane rodzime

- **Oszczędność**
- **Retencja**
- **Estetyka**
- **Pożytek pszczeli**
- **Inwazyjność**

Podsiane różne

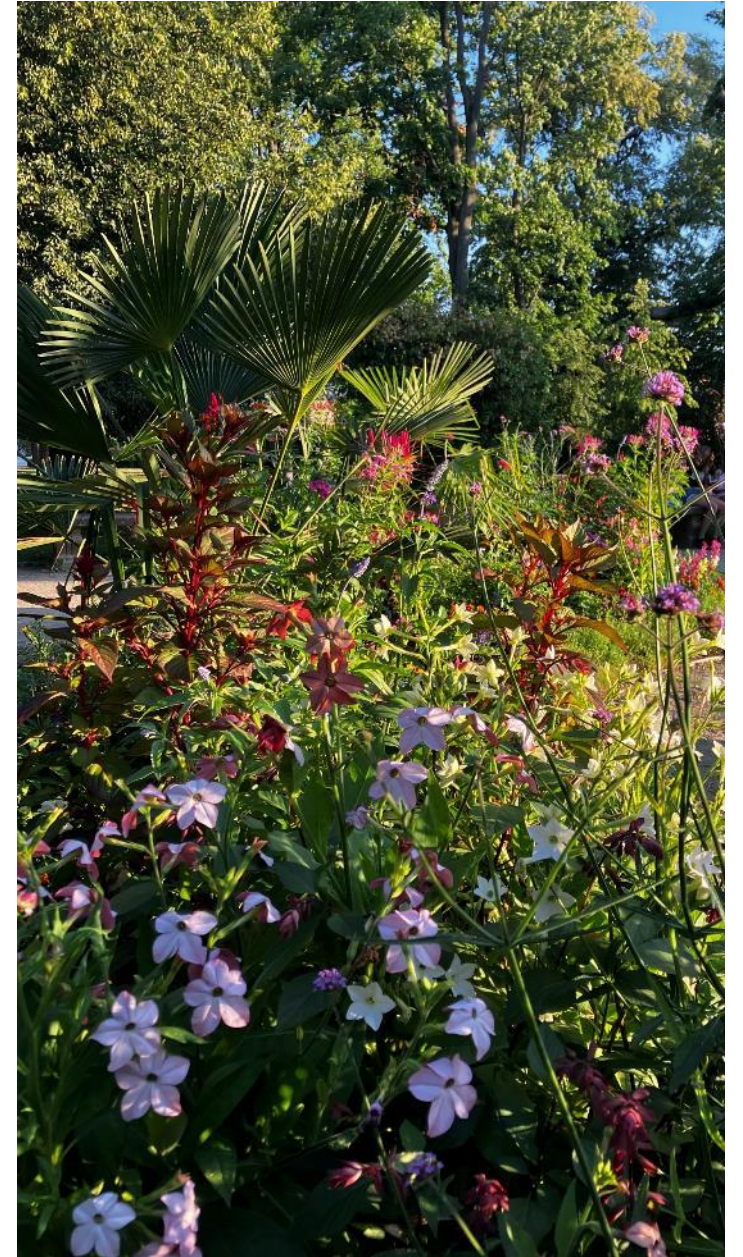
- **Oszczędność**
- Retencja
- **Estetyka**
- **Pożytek pszczeli**
- **Inwazyjność ???**

Gatunki inwazyjne

Dobór gatunków kwitnących

pszczoły

osy

trzmiele

motyle

muchy

komary
i komarnice

Podłoże ogrodnicze

Ptaki

Jeże i nietoperze?

Czy moje podwórko...

- ... zapewnia bazę pokarmową dla różnych gatunków ptaków?
- ... zapewnia możliwość gniazdowania różnym gatunkom ptaków?
- ... jest zasobny w rośliny, stanowiące pożytki owadów zapylających?
- ... daje możliwość zakładania gniazd owadom?
- ... daje schronienie i bazę pokarmową dla drobnych kręgowców – płazów, drobnych ssaków?

BIORÓŻNORODNOŚĆ NA PRADZE

#ZazieleniaMYzVeolią

Harmonogram projektu

- **23.07.2024 r.** - Warsztat otwierający, g. 18:00, Obieg Twórczy, ul. Białostocka 5/u12.
- **31.07 / 5.08 / 7.08.2024 r.** - Warsztaty terenowe (3 spotkania – do wyboru), g. 17:00-19:00 (ZAPISY).
- **21.08 / 26.08 / 28.08.2024 r.** - Konsultacje telefoniczne z Ekspertką - g. 10:00-18:00 - nr tel. +48 22 840 66 64
- **2.09 - 13.09.2024 r.** - Nabór do konkursu grantowego.
- do **23 września 2024 r.** - Rozstrzygnięcie konkursu - wyłonienie zwycięzców.
- Realizacja projektów:
 - Etap I: wrzesień-listopad – wszystko co da się zrobić w tym terminie w tym sadzenie roślin, które mogą zimować w gruncie np. cebulkowe, zwłaszcza drzew lub krzewów;
 - Etap II: do końca maja 2025 r. – wszystko to czego się nie dało się zrobić jesienią, w tym wysadzanie roślin, które nie zniosłyby wiosennych przymrozków i załamań pogody.
- **06.2025 r.** - Finał projektu - wydarzenie terenowe (TBC) - prezentacja efektów prac.

O projekcie:

BIORÓŻNORODNOŚĆ NA PRADZE

#ZazieleniaMYzVeolią

Przydatne linki

Strona projektu:

Zapisy na warsztaty terenowe:

Regulamin konkursu:

www.fundacja.veolia.pl/nasze-projekty/bioroznorodnosc-na-pradze